

Filozofski fakultet / Sociologija (2017) / TEORIJA DRUŠTVENE STRUKTURE I SISTEMA

Naziv predmeta:	TEORIJA DRUŠTVENE STRUKTURE I SISTEMA			
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova (P+V+L)
10401	Obavezan	4	7	3+2+0
Studijski programi za koje se organizuje	Sociologija (2017)			
Uslovljenost drugim predmetima	Nema uslovljenosti			
Ciljevi izučavanja predmeta	Predmet ima za cilj upoznavanje studenata sa osnovnim teorijama društvene strukture i sistema.			
Ishodi učenja	Nakon što student položi ovaj ispit, biće u mogućnosti da: • Prepozna osnovna obilježnja različitih društveno-ekonomskih formacija (robovlasničko društvo, feudalizam, kapitalizam, socijalizam); • Analizira društveno grupisanje u različitim društveno-ekonomskim sistemima; • Objasni pojam društvene stratifikacije, pokretljivosti i spozna porijeklo i mehanizme društvenih nejednakosti; • Objasni pojam društvene uloge i društvenog položaja; • Proučava klasno konfliktni elitistički i funkcionalni model društva; • Analizira razvoj kapitalizma i socijalizma kao posebnih društvenih sistema, kao i da objasni socijalnu stratifikaciju kapitalističkog i socijalističkog društvenog poretka; • Analizira savremeni svjetski system i promjene u socijalnoj stratifikaciji postsocijalističkih sistema.			
Ime i prezime nastavnika i saradnika	Prof. dr Goran Ćeranić, mr Obrad Samardžić			
Metod nastave i savladanja gradiva	Predavanja, vježbe, seminarski radovi, konsultacije. Vježbe se izvode u vidu diskusija na času na osnovu pročitanih tekstova, izlaganja studenata, prezentacija i seminara.			
Plan i program rada				
Pripremne nedjelje	Priprema i upis semestra			
I nedjelja, pred.	Temeljni pojmovi u objašnjenju društvene strukture i društvenog sistema.			
I nedjelja, vježbe	Uvodna razmatranja osnovnih pojmova (društvena struktura, sistem, stratifikacija, diferencijacija, itd).			
II nedjelja, pred.	Klasična teorijska shvatanja društvene strukture i sistema (Marks, Dirkem, Veber).			
II nedjelja, vježbe	Pojam društvenog sistema i njegovog okruženja (stanovište N. Lumana)			
III nedjelja, pred.	Teorijska shvatanja i tipologije globalnih društvenih sistema (T. Parsons, N. Luman, Ž. Gurvič).			
III nedjelja, vježbe	Društvena nejednakost - temeljni principi raslojavanja društva.			
IV nedjelja, pred.	Pojam društvene stratifikacije i pokretljivosti, društvena uloga i društveni položaj, stratifikacija i nejednakost.			
IV nedjelja, vježbe	Pojam društvene uloge, društvenog ugleda i društvenog položaja.			
V nedjelja, pred.	Klasna struktura, stratifikacija, osnovna stanovišta o klasama (marksističko, stanovište M. Vebera, funkcionalističko, elitističko stanovište).			
V nedjelja, vježbe	Klase, kaste i staleži			
VI nedjelja, pred.	Problemi klasne analize i klasna struktura (gornja, srednja klasa i radnička klasa u savremenom društvu); birokratizacija društva i druga područja analize klasne strukture savremenog društva.			
VI nedjelja, vježbe	Stratifikacijski, klasno-konfliktni i elitistički model društvene strukture			
VII nedjelja, pred.	Vrijednosne orijentacije i klasno-slojna pripadnost.			
VII nedjelja, vježbe	Klasna stratifikacija i siromaštvo			
VIII nedjelja, pred.	Kolokvijum			
VIII nedjelja, vježbe	Struktura i socijalna stratifikacija plemenskih zajednica			
IX nedjelja, pred.	Klasične i savremene teorije elita (Pareto, Moska, Mihels, Manhajm, Botomor, Mils).			
IX nedjelja, vježbe	Indijski kastinski sistem - njegova struktura i socijalna stratifikacija			
X nedjelja, pred.	Društvena formacija, način proizvodnje i društveni sistemi kroz razvoj ljudskog društva - njihova struktura i stratifikacija.			
X nedjelja, vježbe	Struktura i socijalna stratifikacija robovlasničkog društva na primjeru antičke Grčke			
XI nedjelja, pred.	Feudalno društvo - njegova struktura i socijalna stratifikacija.			
XI nedjelja, vježbe	Struktura i socijalna stratifikacija feudalnog društva na primjeru drevnog Rima			

XII nedjelja, pred.	kolokvijum					
XII nedjelja, vježbe	Teorijska stanovišta o strukturi i raslojavanju kapitalističkog društva					
XIII nedjelja, pred.	Kapitalističko društvo - njegova struktura i socijalna stratifikacija.					
XIII nedjelja, vježbe	Struktura i socijalno raslojavanje socijalističkog društva na primjeru Jugoslavije					
XIV nedjelja, pred.	Socijalističko društvo - njegova struktura i socijalna stratifikacija.					
XIV nedjelja, vježbe	Postsocijalističko društvo - njegova struktura i socijalna stratifikacija na primjeru Srbije i Crne Gore					
XV nedjelja, pred.	Završni ispit					
XV nedjelja, vježbe	Završne napomene i priprema za usmeni dio ispita					
Opterećenje studenta						
Nedjeljno			U toku semestra			
7 kredita x 40/30=9 sati i 20 minuta 3 sat(a) teorijskog predavanja 0 sat(a) praktičnog predavanja 2 vježbi 4 sat(a) i 20 minuta samostalnog rada, uključujući i konsultacije			Nastava i završni ispit: 9 sati i 20 minuta x 16 =149 sati i 20 minuta Neophodna priprema prije početka semestra (administracija, upis, ovjera): 9 sati i 20 minuta x 2 =18 sati i 40 minuta Ukupno opterećenje za predmet: 7 x 30=210 sati Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 do 30 sati (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmet) 42 sati i 0 minuta Struktura opterećenja: 149 sati i 20 minuta (nastava), 18 sati i 40 minuta (priprema), 42 sati i 0 minuta (dopunski rad)			
Obaveze studenta u toku nastave			Studenti su obavezni da pohađaju nastavu (vježbe i predavanja), rade seminarske radove, domaće zadatke, polažu kolokvijume koji su obavezani.			
Konsultacije			Nakon nastave.			
Literatura			Talcott Parsons: Društva: evolucijski i poredbeni pristup. Niklas Luman: Društveni sistemi. Žorž Gurvič: Savremeni poziv sociologije. M. Ranković: Gurvičevo shvatanje strukture i tipologije globalnih društava. M.Haralambos, Martin Holborn, Sociologija – teme i perspektive. E. Gidens: Sociologija. R. Mills: Elita vlasti. M. Lazić: U susret zatvorenom duštvu. M. Lazić: Sistem i slom. M. Lazić: Čekajući kapitalizam – nastanak novih klasnih odnosa u Srbiji. Obrad Samardžić: Dodatni tematski tekstovi i materijal sa vježbi.			
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje			Test-kolokvijumi (pismeno). • Završni ispit (usmeno). • Domaći zadaci i seminarski rad. • Razgovor, diskusija i timski rad u toku predavanja i vježbi			
Posebne naznake za predmet			Nema posebnih naznaka			
Napomena			Plan realizacije Nastavnog programa po tematskim cjelinama i terminima studenti ce dobiti na početku semestra. Teme za izradu seminarskih radova studenti ce dobiti u toku izvođenja vježbi kao i potrebnu literaturu.			
Ocjena:	F	E	D	C	B	A
Broj poena	manje od 50 poena	više ili jednako 50 poena i manje od 60 poena	više ili jednako 60 poena i manje od 70 poena	više ili jednako 70 poena i manje od 80 poena	više ili jednako 80 poena i manje od 90 poena	više ili jednako 90 poena